

Livet som köttbonde

ovisst - men härligt

Trots en oviss framtid gillar köttbönderna Kent Lundström och bröderna Jörgen och Michael Falk livet på landet. Kent Lundström lever på sina djur och har lyckats få gården riktigt lönsam. För bröderna Falk som är nya i branschen är köttproduktionen fortfarande en bisyssla. Men alla tre är de beroende av EU-stöd. Utan det skulle verksamheten inte gå runt för någon av dem.

Kent Lundström hade egentligen inte alls tänkt överta familjegården och bli bonde, men lagom till trettioårsdagen har han, förutom 120 köttdjur, också hund, gris, fåglar, ett gäng nyfödda kalvar och tre barn att ta hand om på gården utanför Hörnsjö i Västerbotten. Området är tätt på bönder, tätast i Västerbotten och i

Att vara planerad och noggrann är enligt Kent Lundström nödvändigt för att bygga upp en lönsam verksamhet. Sen måste djuren trivas och ha tillgång till bra mat.

Kent Lundströms by bor åtta mjölkbönder och två köttbönder, något som är bra eftersom de kan hjälpa varandra med gårdarna och en förutskattning för att hålla nere kostnaderna och kunna ta ledigt ibland.

Familjegården började han driva 1995 tillsammans med sin mamma och i den vevan skickades mjölkorna på slakt.

– Jag var inte intresserad av mjölkor, det är för mycket tidiga morgnar för min smak och dessutom tycker jag att det är tråkigt att mjölka, berättar Kent Lundström och lutar sig bakåt för att ge plats i knäet åt nyfödde sonen Elias.

Årets köttbonde

Istället satsade Kent Lundström på köttdjur. 1996 byggde han sin första lösdrift och successivt har verksamheten utökats, från 80 till 120 köttdjur. Idag är driften så pass lönsam att det går att leva på gården och 2002 blev han utsedd till årets köttbonde i Västerbotten av LRF.

– Jag fick överta gården under gynnsamma förhållanden och jag har haft stor hjälp av att vara upp vuxen på gård eftersom mycket av arbetet blir självklart. Det är nog två anledningar till att verksamheten går hyfsat, tror Kent Lundström.

Han menar att det är viktigt att

bygga upp en köttproduktion successivt för att resultaten ska bli goda, att satsa lite pö om pö för att hinna mogna i arbetet.

– Även om jag är van att arbeta på gård hade jag nog aldrig klarat av 120 djur när jag satte igång 1995, men nu går det fint, säger han.

Planering viktigt

Noggrannhet och planering är enligt Kent Lundström ledorden för att skapa ett framgångsrikt jordbruk. Att exempelvis ha koll på djurens tillväxt för att veta när det är dags för slakt, eller att skörda vid rätt tid för att få optimalt näringsvärde i vallen

FORTS. SID.

Michel, Jörgen och Marcus Falk turas om att ta hand om djuren på gården. När Michel är på sägen får Jörgen rycka in och Marcus hjälper till när han inte är i skolan.

och därmed slippa köpa extra foder. Djuren måste också trivas och ha tillgång till bra mat och till skydd som inte är dragiga, annars mår de inte heller bra, vilket påverkar resultatet.

Idag kan Kent Lundström och hans familj leva på djuren, men att sambon Rumualda Lundström jobbar nästan heltid som djurskötare är ett välbehövligt tillskott till familjens kassa. Att vara köttbonde är nämligen samma sak som att leva en ekonomiskt osäker tillvaro. Eu-stöden är nödvändiga för att verksamheten ska gå runt, något som Kent Lundström tycker är helt galet.

- Det vore rimligare om vi fick betalt för vad vi producerar, då skulle det vara lättare att själv styra driften. Som det ser ut idag förlorar jag 80

procent av vinsten om direktstöden försvinner. Det gör det svårt att våga satsa ytterligare.

Bra jobb

Trots att Kent Lundström inte tänkt bli bonde och trots att det är ekonomiskt osäker situation är han nöjd med sitt yrkesval. Det är också syskonen Michael och Jörgen Falk som driver köttproduktion på halvtid några mil nordöst om Kent Lundströms gård. De arrenderar gård och mark och har haft sina 80 köttdjur och sin enda mjölkko i snart ett års tid. De har tidigare sålt hö, sysslat med hästar och haft tjurar i mindre skala, men köttproduktion är något nytt. Just nu har de gott om kalvar i ladu-

gården som de köpt in från gårdarna runtomkring och om ett halvår är det dags för förra årets kalvar att skickas till slakt.

- Så här i början är det rätt tungt med utgifter, men tillväxten på djuren ser bättre ut än vi kalkylerat, säger Jörgen Falk och visar runt bland korna i lösdriften.

Hobby

Men två familjer kan de 80 djuren inte försörja och än så länge har de gården mer som hobbyverksamhet. Michael Falk som bor på gården jobbar på sågverk och hans bror Jörgen jobbar också vid sidan om jordbruket. Tillsammans med Jörgens son Marcus som går på gymnasiet turas de om att ta hand om djuren.

Kent Lundström tog över familjegården, men i stället för att satsa på mjölkkor har han valt att syssla med köttproduktion.

- En dröm är att utveckla verksamheten så att vi kan leva på den, men förtjänsten på köttproduktion är tyvärr liten, konstaterar Michael Falk.

Just nu väntar de på att få reda på nya regler för EU-stöd och utifrån det kommer de att ta ställning till om lösdriften kan byggas ut och om de ska satsa på att skaffa fler djur. De skulle gärna bygga en till lösdrift,

men utan EU-stöd är det en omöjlighet.

Trots den osäkra ekonomiska situationen tycker de precis som Kent Lundström att det är värt mycket att få ha egen gård.

- De där sommarmorgnarna när man varit ute i ladugården och gjort klart och sedan får komma in och sätta sig vid köksbordet och dricka en kaffetår, de väger upp det mesta, säger Jörgen Falk med blicken långt borta och brodern Michael Falk nickar instämmande.

Starta gård

Att starta upp en köttproduktion från grunden är kostsamt. För bröderna Falk har inkomster från höförsäljning och travhästar finansierat en del av investeringarna i köttdjuren, men både de och Kent Lundström menar att det är viktigt att kalkylera med god marginal för att inte försätta sig i en ekonomiskt ohållbar situation.

- För att hålla nere kostnader och

minska det ekonomiska risktagan- det är det bästa att arrendera eller ta över en gård som är lämpad just för köttproduktion, då finns redan mycket av den utrustning som krävs och byggnaderna är anpassade för ändamålet, menar Kent Lundström.

Runt Västerbotten finns en hel del bönder som valt att satsa på köttproduktion och både Kent Lundström och familjen Falk har grannar i samma bransch.

- Det är positivt att så många vågar satsa. Arbetet blir både roligare och mindre ensamt när man kan vinka till andra som är ute och harvar. Vi kan också hjälpas åt på gårdarna när det kniper, säger Kent Lundström, och fortsätter:

- Men ibland kan jag tycka att det vore skönt om det var färre bönder i trakten så att jag fick ha marken runt gården själv och slapp köra för att komma till mina åkrar. Men fördelarna överväger och jag hoppas att vi alla kommer att kunna leva på gårdarna även fortsättningsvis. ♦

NORDPOST

Annelund (E18, ö:a infarten), 745 40 Enköping

www.nordpost.se

- Se hela vårt sortimentet i web-butiken.
- Månadstävling med 2000,- i potten.
- Vädertjänst med fyrdygnsprognos.

Butik / Postorder

LBM5/03

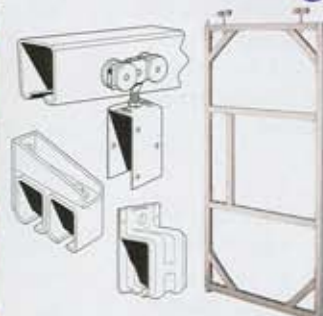
Mån-Fre: 8.00-17.00

Välkommen att göra ett besök i vår butik i Enköping!

Månadserbjudande SEPTEMBER Henderson portramar och beslag.

Dra av **20% rabatt**

på hela vårt sortiment av Henderson portramar och beslag, spannmålslagret, gårdsverkstaden mm.

Lätta att montera med extremt lättrollade beslag, av högsta kvalitet. Profilskenan är av varmgalvat stål, med en precisionsvalsad profil, som ger en hög styrka och smidig funktion, lång livslängd och pålitlig säkerhet. Skenan hängs upp med kraftiga konsoler. En dörr med Hendersonbeslag rullar år efter år lätt och gnisselfritt, hjulen är både kullagrade och livtidssmorda. Inget underhåll.

Erbjudandet gäller ej på ordinarie SK-rabatter.

Hendersonprodukterna hittar du på sidorna 136-137 i katalog nr 54.

Stallmatta

Kraiburg "Ken"

Kanske en av världens mest sålda båspsallmattor för kreatur. Rostfria skruv för festsättning ingår.

Stik (bxl cm)	Pris	Stik (bxl cm)	Pris
120x150	710,-	120x150	710,-
100x150	585,-	120x165	725,-
100x165	645,-	120x175	780,-
100x175	685,-	120x200	865,-
100x200	785,-	120x220	980,-
110x150	645,-	130x165	840,-
110x165	710,-	130x175	880,-
110x175	755,-	130x200	995,-
110x200	860,-	130x220	1095,-

SK 10 st - Dra av 10%.

Läs mer på sidan 6 i katalog nr 54.

Snökäppar.

Försäsong-
3:- rabatt

Snömarkeringskäppar 200 cm. Tillverkade av polypropen. Färg orange. Diameter Ø 26 mm med en reflex 600 mm från toppen. Fp. 50 st. Ord.pris/st: 16:75 Nu: **13:75**

Byggsåg.

AL-KO TSL 2000 - 2kW/230V. Galvaniserat förlängt bord stadigt stativ. Justerbart klinga 0-45°. Överbelastningsskydd med nollspänningsutlösning. Sägblad Ø: 315 mm. Max sågdjup: 90 mm. Bordshöjd: 820 mm. **1995,-**
Läs mer på sidan 145 i katalog nr 54.

Ordermottagning:

Tel: 0171 - 85700

Fax: 0171 - 85701

Adress: Annelund (E18, ö:a infarten), 745 40 Enköping.

Ring för gratis katalog. Alla erbjudanden gäller i om 30/9 om inget annat anges.

Efter kl. 17.00 tar en telefonsvare mot din order och katalogbeställning. Fraktfritt över 2000,-. Frakttillägg tillkommer på vissa skrymmande produkter. Moms tillkommer. 10 dagars returrätt. Exp. avgift 35,-. 1 års garanti. Mot postförskott eller efterkrav. 5% prisgaranti. betyder att du hittar mer info på hemsidan. Vi reserverar oss för prisförändringar under annonsperioden.

